

Koncepce rodinné politiky Pardubického kraje

aktualizované vydání vybraných částí

Pardubický kraj

Tato publikace přehledně představuje hlavní myšlenky **Koncepce rodinné politiky Pardubického kraje**, její analytické ukotvení i dlouhodobé cíle v oblasti podpory rodin.

Dokument vznikl v letech 2018–2020 na základě **programového prohlášení Rady Pardubického kraje**.

V roce 2025 byla koncepce aktualizována. Návrhová část reaguje na současný vývoj, potřeby rodin i nové trendy ve společnosti.

Aktualizace analytické části dokumentu pracovala s obecně dostupnými daty a klíčovými ukazateli. Podrobnější a hlubší vlastní analýza je plánována při další aktualizaci koncepce v roce 2030.

Vzhledem ke svému dlouhodobému zaměření nemá koncepce ohraničenou dobu platnosti.

Úplné znění koncepce je na webových stránkách
www.krajprorodinu.cz a www.pardubickykraj.cz.

 Pardubický kraj

Schváleno usnesením Z/518/20 Zastupitelstva Pardubického kraje ze dne 25. 8. 2020, aktualizované znění schváleno usnesením Z/127/25 ze dne 16. 12. 2025.

Úvodní slovo

Milí spoluobčané Pardubického kraje,

dostává se Vám do rukou aktualizované vydání vybraných částí Konceptce rodinné politiky Pardubického kraje, které je komplexně zaměřené na podporu toho, co dává člověku zázemí, bezpečí a vytváří vzájemné vztahy důležité pro jeho další život, tedy na podporu rodiny. Pardubický kraj již od svého vzniku podporuje rodinnou politiku, a to jak finančně, tak i morálně. Nyní však přicházíme s koncepcí, která uceleně a v souvislostech cílí řadou opatření na podporu rodinného života v kraji.

Pardubický kraj se tímto zcela veřejně hlásí k podpoře rodin a ukazuje směry, kterými je možné rodinný život podporovat. Vede nás k tomu skutečnost, že rodina je základní jednotkou společnosti a pokud nejsou v rodinách dobré vztahy a společnost nevytváří příznivé podmínky pro rodinný život, není zdravě funkční ani společnost sama.

Přestože téměř vše, co je kolem nás, nějakým způsobem rodiny ovlivňuje, snažili jsme se koncepcí rodinné politiky našeho kraje zaměřit na podstatu, na základní předpoklady pro rodinný život. Konceptce se tedy zabývá naplněním tří hlavních cílů. Prvním je výchova ke zdravým vztahům a podpora k rodičovství. Tento cíl vnímáme jako základní kámen, bez kterého nelze dále stavět. Dalším cílem je vytvářet příznivé podmínky pro rodinný život především v místě, kde rodiny žijí, ale také kde rodiče pracují, neboť práce velmi ovlivňuje život rodin. Třetím cílem je pomoc těm, kteří pomoc potřebují, tedy rodinám, dětem, seniorům a dalším, kteří se ocitli v nějaké nepříznivé situaci.

Pardubický kraj bude aktivně a průběžně naplňovat tuto koncepcí, ale dobrý výsledek se dostaví jen tehdy, pokud se stejně aktivně k podpoře rodin přihlásí obce a města, zaměstnavatelé, státní správa, školy i neziskové organizace. Rozmanitost vlivů na rodiny je tak pestrá, že efektivní podpory nelze dosáhnout bez vzájemné spolupráce mezi těmito jednotlivými sektory.

Věřím, že díky postupným krokům a zmíněné spolupráci bude Pardubický kraj regionem, kde se skutečně rodinám dobře žije, kde občané jsou si vědomi důležitosti úplných rodin, kde mladí lidé rádi zakládají rodiny, rodiče mají čas na výchovu dětí a dobře fungují mezigenerační vztahy.

Ing. Pavel Šotola

náměstek hejtmana Pardubického kraje
zodpovědný za sociální péči a neziskový sektor

Obsah konceptce

Nezastupitelný význam rodiny	1
<i>Rodina jako základní jednotka společnosti</i>	1
<i>Úloha v životě člověka</i>	1
<i>Funkce rodiny</i>	1
<i>Důležitost funkční rodiny</i>	3
Vize života rodin v Pardubickém kraji	4
Shrnutí závěrů z analytické části krajské konceptce rodinné politiky	5
SWOT analýza vlivů na život rodin v Pardubickém kraji	6
<i>Silné stránky kraje</i>	7
<i>Slabé stránky kraje</i>	7
<i>Příležitosti</i>	8
<i>Hrozby</i>	8
Návrhová část - koncepční cíle a opatření	9
<i>Osvěta a výchova ke zdravým vztahům a podpora rodičovství</i>	13
<i>Vytváření příznivých podmínek pro rodinný život</i>	17
<i>Podpora a pomoc rodinám v nepříznivé životní situaci</i>	22
Vybrané ukazatele z analytické části konceptce	26
<i>Shrnutí základních tendencí života rodin v Pardubickém kraji</i>	26
<i>Demografický vývoj</i>	27
<i>Vzdělání a vzdělávání</i>	30
<i>Ekonomická aktivita</i>	31
<i>Domácnosti</i>	33
<i>Členové regionální platformy rodinné politiky Pardubického kraje</i>	35
<i>Stálí externí odborní spolupracovníci regionální platformy</i>	36

Nezastupitelný význam rodiny

Rodina jako základní jednotka společnosti

- Rodina je **nejstarší základní společenství**. Je nejtěsněji spjatá svými vztahy uvnitř i navenek. Svými funkcemi a činnostmi **zabezpečuje potřeby svých členů i společnosti jako celku**.
- Rodina v historii **prochází neustálými změnami** co do své **velikosti i významu**. **Adaptuje se** přitom na možné proměny či vývojové stupně, kterým se také **pružně přizpůsobuje** a udržuje tak život člověka ve všech jeho sférách a cyklech.
- V **nejširším pojetí** můžeme chápat rodinu jako průsečík vztahů jejích členů s nej-různějšími částmi blízkého či vzdáleného prostředí.

Úloha rodiny v životě člověka

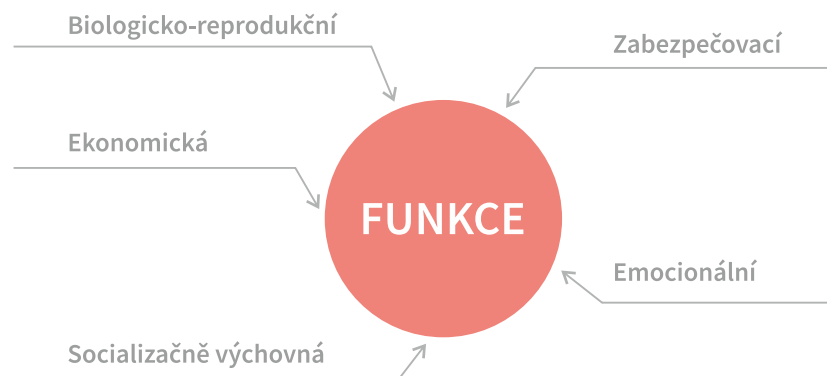
- V jedné ze svých hlavních úloh rodina poskytuje svým členům **péči a ochranu**, zvláště v obdobích, kdy **není s to se o sebe její člen či členové postarat**.
- Rodina umožňuje svým členům **tělesnou, duševní, duchovní existenci a rozvoj**, dává jim pocit **jistoty a bezpečí**. Pocit **klidu domova v kruhu svých nejbližších** se stává základním atributem, ve kterém jedinec nachází své zdroje a čerpá sílu.
- Neplní-li rodina své úlohy, znamená to pro člověka **závažné nebezpečí**, zasahující jej svou **dysfunkcí či afunkcí** na těch **nejcitlivějších místech**.

Funkce rodiny

- V průběhu **historického vývoje** se řada funkcí rodiny **změnila**. Se změnami společenských podmínek některé funkce rodiny **ustupovaly** do pozadí nebo zcela **zmizely**, jiné **nabývaly na závažnosti**.
- **Dříve** byla například celá rodina včetně dětí nucena **fyzicky tvrdě pracovat**, aby se jako celek **uživila**. V dnešních podmínkách **práce dětí za účelem obživy de facto zcela vymizela**. Naopak dnes stále více **na významu nabývá funkce emocionální** ve smyslu **uspokojení potřeby jistoty a citového zázemí** a také potřeby **seberealizace** pro všechny členy rodinného systému.

V současné době určuje místo rodiny ve společnosti několik základních funkcí:

1 Biologicko-reprodukční funkce:

- Má zabezpečovat **udržení života počtím a narozením** nového jedince. Tato funkce se sice může uplatnit mimo rodinu, **v rodině však nabývá svůj plný a pravý význam**.
- Nejde jen o to pouze přivést dítě na svět, ale také mu **zabezpečit potřebné podmínky života** a jeho další **vývoj**.

2 Ekonomická funkce:

- V minulosti byla zvláště důležitá rodina jako výrobní složka, v současné době se stala rodina v převažující míře **spotřební jednotkou** zcela **závislou na výrobní činnosti společnosti**.
- Ovšem i dnešní rodina si udržuje jisté **prvky výroby**, za něž lze především pokládat **vnitřní činnosti rodiny**, vytvářející hmotné zabezpečení a hospodaření (úklid, příprava stravy a další domácí činnosti, které nejsou pro členy rodiny koníčkem, ale nutností).

3 Zabezpečovací funkce:

- Netýká se pouze oblasti **materiální**, ale postupně přechází do oblasti **sociální, duševní až duchovní**. Má tedy také v nejširším pojetí poskytovat svým členům **životní jistoty**.

4 Emocionální funkce:

- V rodině je vázána na člověka **plně zralého, odpovědného**, pro něhož citový vztah není něčím chvilkovým, ale trvalou **bází jistoty a citovým zázemím** pro všechny její členy. Emocionalita je potřebná stejně tak **pro dospělé, jako pro děti**, i když zcela **v různé podobě a kvalitě**.
- Je třeba zdůraznit, že **zájem o dítě** a sledování jeho **prospěchu** pramení především z **emocionality zajišťující harmonický život rodiny i pocit celkového uspokojení a životního naplnění** pro všechny její členy.

5 Socializačně výchovná funkce:

- Spočívá v opravdovém **zájmu o dítě a kvalitní péči** o ně, v jeho **výchově**, v jeho **přijetí, porozumění** jeho vývoji, **potřebám a požadavkům**, jež je nutno náležitým způsobem a s plným zaujetím pro dítě **uspokojovat a rozvíjet** všechny jeho schopnosti a možnosti. Při tom je vždy zapotřebí **prosazovat nejlepší zájem a prospěch dítěte, ochraňovat dítě** před nepříznivými situacemi a **učit** je, aby bylo **samo schopno jim čelit** a **vyrovnat se s nimi**. Těžištěm socializačně výchovné funkce rodiny je **prosazování a ochrana dětských práv**, jak jsou obsaženy v Úmluvě o právech dítěte.
- Je to právě rodina, ve které dochází k **navazování prvních společenských vztahů**. Rodiče **učí své děti reagovat, jednat, přemýšlet**, učí **žadoucím sociálním chováním** — ať se jedná o **respekt k autoritám, upřímnost k přátelům, úctu k lidem okolo sebe, soucit se znevýhodněnými**. K těmto **hodnotám** je dítě primárně vedeno svými rodiči. Pouze takto lze vychovat člověka **silné osobnosti a morálních kvalit**, který bude stát „**na pevných základech**“ a posléze bude schopen **nejen fungovat** ve všech sférách života, **ale i předávat** tyto „pevné základy“ dalším generacím.

Rodina tak vytváří pilíře, díky kterým pak celá společnost může být stabilní a dobře fungující.

Důležitost funkční rodiny

- **Celek je víc než jeho části, dva jsou více než jeden, tři jsou více než dva.** To jsou jednoduchá pravidla a zákonitosti, která mají v úvahách o rodině dvojitou platnost.
- Rodina je **základ každé společnosti**. Rodina je **celistvá, samostatná buňka**, která, když funguje, **jako opěrný sloup drží celý společenský systém**. Je-li funkčnost rodiny **narušena, je celý systém ohrožen**.
- **Vážme si rodin, které, ač často nevědomě, příkladně plní své úlohy a funkce.** Těmto rodinám patří **nejupřímnější poděkování** a také naše **nejvyšší uznání!**

Vize života rodin v Pardubickém kraji

Pardubický kraj je regionem, kde:

- ⇒ *se rodinám dobře žije a kde občané kraje jsou si vědomi důležitosti úplných rodin*
- ⇒ *mladí lidé rádi zakládají rodiny a rodiče mají čas na výchovu dětí*
- ⇒ *školy na všech stupních vzdělávají žáky a studenty ke všeobecným a odborným znalostem a také ke zdravým partnerským vztahům, k manželství a rodičovství*
- ⇒ *se ohroženým rodinám, dětem, rodičům, seniorům dostávají potřebné míry pomoci*
- ⇒ *občané kraje pečují o své zdraví a kde je dostupná kvalitní zdravotní a sociální péče*
- ⇒ *samospráva kraje a obecní samosprávy jsou si vědomy nenahraditelné role rodiny a vytvářejí podmínky a prostředí příznivé pro rodinný život*
- ⇒ *zaměstnavatelé vytvářejí příznivé podmínky pro sladění rodinného a pracovního života*
- ⇒ *si rodin, rodičů, dětí a všech generací v úctě váží veřejná správa, firemní i neziskový sektor*

Shrnutí závěrů z analytické části krajské koncepce rodinné politiky

- Základním nedostatkem v oblasti rodinné politiky je **nefunkčnost meziresortní spolupráce na státní úrovni**. Spolupráce je fakticky většinou deklarativní, v konkrétních případech však nefunguje efektivně. To je do jisté míry **saturováno funkční sítí sociálních a dalších souvisejících služeb na krajské úrovni**.
- Je nutné se v daleko větší míře zaměřit **na osvětu a výchovu ke zdravým vztahům a podpoře rodičovství** s cílem zvýšit hodnotu a kredit rodiny, podporovat soudržnost v rámci rodinného systému a vyzdvihoval rodinu jako primární společenskou jednotku.
- Podporovat **pomoc rodinám v rámci komunity**, kterou zajišťují například mateřská a rodinná centra.
- **Podporovat spolky a sdružení**, které nepřímou formou utváří pozitivní morální a charakterový profil u dětí a mladistvých.
- Formou edukace se zaměřit **na vytváření podmínek pro sladování rodinného a pracovního života u zaměstnavatelů**.
- Rozvíjet **kvalitu vztahu mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem v kontextu lokality**, ve které zaměstnavatel provozuje svoji činnost.
- Zajistit **návaznost odborných služeb** pro rodiny s dětmi, které se dostaly do obtížných životních situací. A to jak v oblasti školství, v sociální oblasti, tak ve zdravotnictví.
- Věnovat významnou pozornost oblasti **duševního zdraví**.
- Podporovat **zájem o profesní uplatnění** v sociální, zdravotní a vzdělávací oblasti a vytvářet podmínky, které absolventům těchto oborů usnadní setrvání v této sféře i po ukončení studia.

Tyto závěry jsou pouze shrnutím nejvýznamnějších skutečností. Celý analytický materiál je v úplném znění koncepce rodinné politiky na webu www.krajprorodinu.cz a na www.pardubickykraj.cz.

SWOT analýza vlivů na život rodin v Pardubickém kraji

- Silné a slabé stránky kraje v různých oblastech, které ovlivňují rodinný život, **vypracoval expertní tým regionální platformy rodinné politiky**. Navazují na poznatky z přípravy a realizace předchozí koncepce.
- Tyto poznatky byly následně průběžně v rámci přípravy krajské koncepce rodinné politiky **ověřovány a dále rozvíjeny** pomocí pracovních setkání odborníků (kulatých stolů a workshopů), komunikace s veřejností (dotazníková šetření) a analýzou dostupných dat (prostřednictvím Českého statistického úřadu).

Silné stránky kraje:

- ⇒ kvalita životního prostředí
- ⇒ v některých obcích funkční komunitní plánování sociálních a navazujících služeb
- ⇒ kvalitní služby Poradny pro rodinu Pardubického kraje a pedagogicko-psychologických poraden
- ⇒ existence školských poradenských pracovišť na školách
- ⇒ většina rodin má zájem pečovat o své členy v seniorském věku v domácím prostředí
- ⇒ podpora náhradní rodinné péče, upouštění od ústavní formy péče a poskytování péče komunitní
- ⇒ nízká nezaměstnanost
- ⇒ vzdělávací, komunitní a partnerské aktivity
- ⇒ široká nabídka pro aktivní využití volného času
- ⇒ bezpečnost, nízká kriminalita, kvalita všech složek integrovaného záchranného systému
- ⇒ dostatečná síť základních i středních škol
- ⇒ koncepce a koordinace krajské rodinné politiky
- ⇒ existence dotačních programů na podporu prarodinných aktivit na úrovni kraje, obcí
- ⇒ realizace krajského projektu Přátelská nemocnice

Příležitosti:

- ⇒ využívání zdrojů funkčních rodin
- ⇒ růst počtu obyvatel a zvyšování kvality jejich života
- ⇒ vytváření příznivých podmínek pro sladění rodinného a pracovního života
- ⇒ účinnost zákona o podpoře bydlení
- ⇒ rozvoje činnosti neziskových organizací (spolků, klubů...) s vazbou na podporu zdravých vztahů v rodině
- ⇒ rozvoj činnosti zařízení pro mimoškolní výchovu a zájmové vzdělávání
- ⇒ včasná podpora rodin jako prevence jejich rozpadu
- ⇒ rozvoj podpůrných služeb pro rodiny v nouzi, seniory, osoby se zdravotním postižením
- ⇒ uplatňování praxe včasné dohody rodičů o péči o dítě po rozchodu nebo rozvodu manželství
- ⇒ efektivní nastavení mezirezortní spolupráce
- ⇒ změny ve složení populace kraje

Slabé stránky kraje:

- ⇒ dlouhodobě nižší mzdy a důchody v mezikrajském srovnání
- ⇒ nedostatečné podmínky pro sladění rodinného a pracovního života (nedostatek možností práce z domova, zaměstnání na zkrácený úvazek, zaměstnání s flexibilní úpravou pracovní doby apod.)
- ⇒ nízká motivace obcí k finanční spoluúčasti na službách pro rodiny
- ⇒ chybí dostupné bydlení (pro rodiny i seniory)
- ⇒ veřejnost má nízké povědomí o dostupných službách pro rodinu
- ⇒ nejednotný přístup škol k výchově k mateřství, otcovství, zdravým partnerským vztahům a k zodpovědnému rodičovství v rámci výchovně-vzdělávacího procesu
- ⇒ absence systematické výuky etické výchovy na školách
- ⇒ nedostatek dětských psychologů, psychiatrů, pediátrů a dětských fyzioterapeutů
- ⇒ nedostatečná prostupnost a návaznost služeb pro rodiny, seniory a osoby se zdravotním postižením

Hrozby:

- ⇒ dlouhodobě klesá počet úplných rodin
- ⇒ roste počet domácností jednotlivců
- ⇒ důsledky stárnutí populace
- ⇒ obecně nízká prestiž funkční rodiny
- ⇒ hodnotový systém mládeže je nekriticky ovlivněn sociálními sítěmi a médii
- ⇒ mládež má nízkou povědomost o významu rodiny a manželství
- ⇒ zvyšuje se nebezpečí sociální izolace v důsledku nadužívání internetu a počítačových her zejména u dětí a mládeže
- ⇒ různé formy závislosti, jako je drogová, gamblerství, alkoholismus
- ⇒ zhoršující se duševní zdraví u dětí
- ⇒ chybí koncepční provázanost podpory rodiny ze strany státu včetně finanční podpory
- ⇒ chybí spolupráce mezi resorty na státní úrovni
- ⇒ nedostatek odborného personálu v oblasti sociální, zdravotní a školství
- ⇒ zahraniční zaměstnavatelé se sídlem mimo ČR bez zájmu o podporu regionu

NÁVRHOVÁ ČÁST - koncepční cíle a opatření

1. OSVĚTA A VÝCHOVA KE ZDRAVÝM VZTAHŮM A PODPORA RODIČOVSTVÍ
2. VYTVÁŘENÍ PŘÍZNIVÝCH PODMÍNEK PRO RODINNÝ ŽIVOT
3. PODPORA A POMOC RODINÁM V NEPŘÍZNIVÉ SITUACI

STRATEGICKÝ CÍL

**OSVĚTA A VÝCHOVA
KE ZDRAVÝM VZTAHŮM
A PODPORA RODIČOVSTVÍ**

DÍLČÍ CÍL

**ZDRAVÉ VZTAHY
A PODPORA
RODIČOVSTVÍ**

**ZVYŠOVÁNÍ
POVĚDOMÍ
O VÝZNAMU
RODINY**

OPATŘENÍ

**ZDRAVÉ VZTAHY V RODINÁCH
A SPOLEČENSTVÍCH,
PODPORA RODIČOVSTVÍ**

**METODICKÁ PODPORA
A VZDĚLÁVÁNÍ
PEDAGOGICKÝCH
PRACOVNÍKŮ**

**MEZIGENERAČNÍ
SOUŽITÍ**

**PODPORA ŠKOL PŘI VÝCHOVĚ
K RODIČOVSTVÍ A KE ZDRAVÝM
VZTAHŮM**

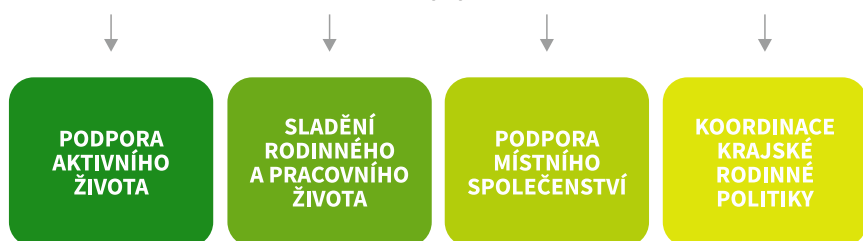
**VZDĚLÁVACÍ AKTIVITY
PRO VEŘEJNOST**

**ROVNÝ PŘÍSTUP
KE VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ
Z RODIN SE SPECIFICKÝMI
POTŘEBAMI**

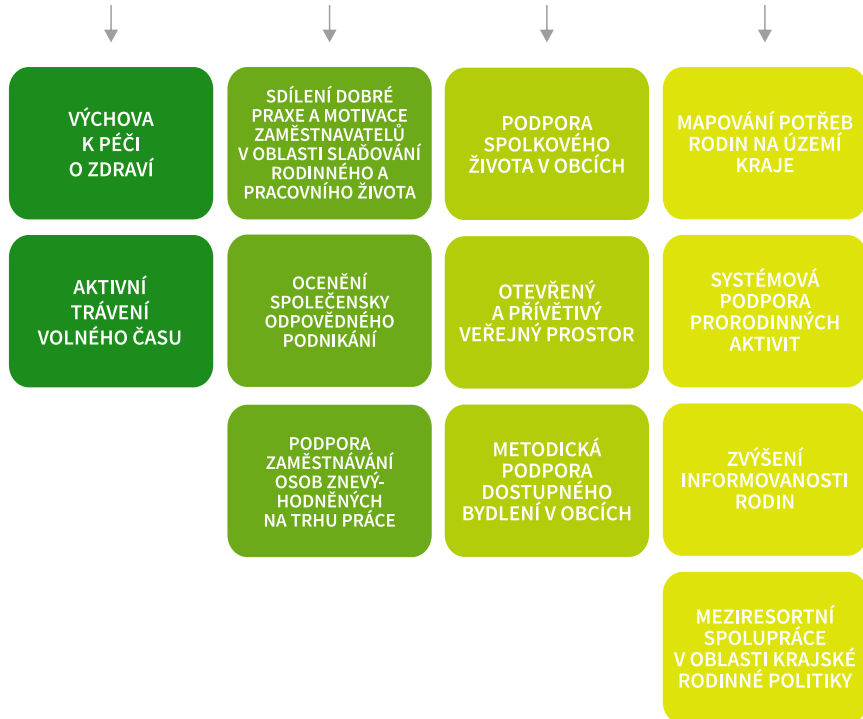
STRATEGICKÝ CÍL

VYTVÁŘENÍ PŘÍZNIVÝCH PODMÍNEK PRO RODINNÝ ŽIVOT

DÍLČÍ CÍL

OPATŘENÍ

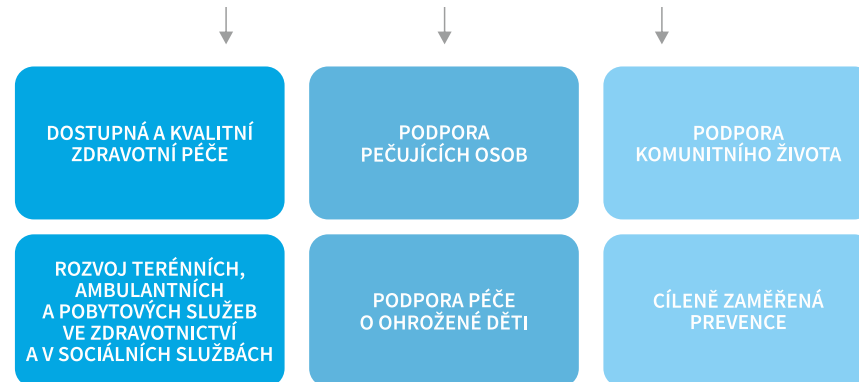
STRATEGICKÝ CÍL

PODPORA A POMOC RODINÁM V NEPŘÍZNIVÉ SITUACI

DÍLČÍ CÍL

OPATŘENÍ

I.

Osvěta a výchova ke zdravým vztahům a podpora rodičovství

Základním stavebním kamenem společnosti je **funkční rodina**. I ta však vyžaduje celou řadu široce zaměřených **podpůrných opatření**. Jejich cílem je, aby funkce rodiny zůstaly zachovány anebo se dále rozvíjely a naplňovaly. Opatření čerpají v první řadě z přirozených zdrojů rodiny samotné a ze zdrojů místního společenství. Významným činitelem v oblasti podpory funkční rodiny je **škola**, která společně s rodiči zásadním způsobem formuje osobnost každého dítěte a mladého člověka.

1.1 Zdravé vztahy a podpora rodičovství

1.1.1 Zdravé vztahy v rodinách a společenství, podpora rodičovství

- Cílem opatření je **podpořit zdravé vztahy** v rodinách a místním společenství na úrovni obcí (nebo v případě velkých aglomerací na úrovni částí obcí). Rodina i místní společenství často dokážou přirozeně předcházet celé řadě problémů jak jednotlivců, tak rodin. Případně dovedou mnoho problémů včas zachytit a efektivně je řešit, a to i bez vnější podpory.
- **Podpora rodičovství** je zásadním prvkem rodinné politiky kraje, neboť rodičovství představuje nejen biologickou, ale i sociální a výchovnou roli, která významně ovlivňuje zdravý vývoj dítěte i stabilitu celé společnosti. Být rodičem dnes znamená čelit vysokým nárokům, kombinovat pracovní a rodinné povinnosti, zvládat nejistoty a reagovat na rychle se měnící společenské podmínky.
- Kraj proto usiluje o vytváření prostředí, které rodičům poskytuje **podporu, uznání a dostupné služby** – ať už formou poradenství, vzdělávání, sdílení zkušeností či síťování rodin. Zvláštní pozornost je věnována skupinám rodičů, které čelí zvýšené zátěži, jako jsou osamělí rodiče, pěstouni nebo pečující o děti se specifickými potřebami. Rodičovství je vnímáno jako **aktivní a celoživotní proces**, jehož posilování přispívá k prevenci sociálních problémů a k budování soudržné společnosti.

1.1.2 Mezigenerační soužití

- Cílem tohoto opatření je **zvýšit prestiž seniorů** ve společnosti, využít jejich potenciálu a zkušeností při různých činnostech pro rodiny a jejich členy a ukázat, že stáří je přirozená etapa lidského života.
- Podpora bude směřovat k aktivitám zaměřeným na **mezigenerační propojení** a na aktivizaci osamělých seniorů a jejich zapojení do života v místních komunitách. Zahrnovat bude také lokální iniciativy zaměřené na mezigenerační soužití a spolupráci s organizacemi sdružujícími a podporujícími seniory.

1.1.3 Vzdělávací aktivity pro veřejnost

- Cílem tohoto opatření je **zvýšit povědomí veřejnosti o významu rodiny** jako instituce, zvýšit kompetence osob při výběru partnera, rodičů při výchově dětí a podpořit aktivity v období stárnutí.
- Pod toto opatření patří **podpora vzdělávání** například prostřednictvím **online webinářů** pořádaných Pardubickým krajem ve spolupráci s Poradnou pro rodinu Pardubického kraje a prostřednictvím univerzit třetího věku. Jednou z klíčových aktivit v oblasti vzdělávání pro veřejnost bude **konference Rodina a současnost**. Tato akce k Mezinárodnímu dni rodiny podporuje osvětu, sdílení příkladů dobré praxe a prohlubuje společenské povědomí o aktuálních tématech, která ovlivňují život rodin.

- Při realizaci tohoto opatření je možné využít potenciálu řady neziskových organizací, například **mateřských a rodinných center**. Rolí kraje je kromě finanční podpory také distribuce informací k aktuálním tématům, například prostřednictvím **webu Kraje pro rodinu, Časopisu pro rodinu** či cílených kampaní.

1.2 Zvyšování povědomí o významu rodiny

1.2.1 Metodická podpora a vzdělávání pedagogických pracovníků

- Cílem opatření je podpořit kompetence pedagogů při výchově a vzdělávání dětí a žáků v oblasti rodičovství, zdravých partnerských vztahů a etických a morálních hodnot a také při vytváření zdravého sociálního klimatu ve třídě z hlediska prevence nejrůznějších rizikových jevů.
- V rámci tohoto opatření bude rozvíjen **dotlační program „Pardubický kraj pro rodinu – podprogram C”**, který poskytuje podporu aktivit škol/školských zařízení zaměřených na partnerské a rodinné vztahy, životní hodnoty a rodičovství. Zároveň bude systematicky využívána nabídka **Centra celoživotního vzdělávání Pardubického kraje**, které pořádá odborné semináře, workshopy a akreditované kurzy pro **pedagogické pracovníky**, rozšířena spolupráce s pedagogicko-psychologickými poradnami, které poskytují školám metodickou a poradenskou podporu při řešení témat týkajících se žáků i rodinného prostředí, zajištěna organizace **webinářů na webu Kraj pro rodinu**, které přispívají k snadnější dostupnosti informací a vzdělávání v online formě. Tyto webináře pořádá **Poradna pro rodinu Pardubického kraje** ve spolupráci s Pardubickým krajem.

1.2.2 Podpora škol při výchově k rodičovství a ke zdravým vztahům

- Cílem opatření je motivovat základní a střední školy k systematickému zařazení **výchovy k rodičovství** a zdravým partnerským vztahům do výuky. Tento obsah by měl vycházet z rámcových vzdělávacích programů. A to prostřednictvím školních vzdělávacích plánů. Nejvhodnější prostor pro jeho začlenění nabízí předměty jako občanská výchova, výchova ke zdraví a základy společenských věd. Výchova k rodičovství se přitom soustředí především na rozvoj mravních a citových hodnot.
- Cílem podpory škol při zavádění **etické výchovy** je její **systematické zařazení do výchovně-vzdělávacího procesu** prostřednictvím školních vzdělávacích programů. Etická výchova představuje **účinný nástroj prevence sociálně nežádoucích jevů**, přispívá ke **zlepšování školního klimatu** a zároveň napomáhá **formování osobnosti a charakteru žáků**. Osvojení si etických a morálních hodnot – jak v teoretické, tak praktické rovině – je zásadním předpokladem pro **rozvoj zdravých mezilidských vztahů**.

1.2.3 Rovný přístup ke vzdělávání dětí z rodin se specifickými potřebami

- Cílem opatření je zajistit v co největší možné míře přístup ke vzdělávání a dosažení vzdělání u rodin se specifickými potřebami.
- **Rodinou se specifickými potřebami** může být každá rodina, která se **nachází v náročné životní situaci** nebo čelí **dlouhodobým okolnostem**, jež ovlivňují její schopnost plnit běžné funkce (například výchovné, pečovatelské, ekonomické či sociální). Děti z těchto rodin často mají horší podmínky k úspěšnému vzdělávání a následně pak k adekvátnímu pracovnímu uplatnění. Vzdělávání dětí nemusí vždy být prioritou těchto rodin, neboť řeší ze svého pohledu „důležitější“ problémy. Děti z těchto rodin bývají více ohroženy školním neúspěchem, předčasným odchodem ze vzdělávacího systému a různými rizikovými jevy, což může ve svém důsledku negativně ovlivnit celou rodinu.

II.

Vytváření příznivých podmínek pro rodinný život

Kvalita života rodiny do značné míry závisí na jejích vnitřních zdrojích. Významný vliv však mají také **instituce a organizace**, které ovlivňují podmínky, v nichž rodina žije.

Jedním z klíčových cílů podpory rodin by mělo být umožnit jim **trávit více času společně**. Jedině tak mají jednotliví členové prostor věnovat se jeden druhému, upevňovat vzájemné vztahy, vychovávat děti a pečovat o ty, kteří to potřebují. Zároveň je důležité, aby rodiny měly příležitost navazovat a udržovat kontakty s dalšími rodinami v místním společenství.

2.1 Podpora aktivního života

2.1.1 Výchova k péči o zdraví

- Záměrem tohoto opatření je **podpořit péči o fyzické i duševní zdraví obyvatel a rozvíjet preventivní aktivity**, které přispívají ke zdravému životnímu stylu napříč generacemi. Klíčovou roli v prevenci sehraává **aktivní způsob života** a vytváření podmínek pro **smysluplné trávení volného času**, a to jak individuálně, tak v rámci celé rodiny. V oblasti **duševního zdraví** se podpora zaměří na **cílené programy prevence**, zejména pro **rizikové skupiny obyvatel**, jako jsou dospívající, děti ze sociálně znevýhodněného prostředí, děti s chronickým onemocněním či ty, jejichž rodiče trpí psychickými poruchami. Součástí prevence budou také aktivity reagující na **rizikové formy chování**, jako je šikana, agresivita nebo dlouhodobý stres.

2.1.2 Aktivní trávení volného času

- Cílem opatření je **vytvářet příznivé podmínky**, které podpoří aktivní trávení volného času napříč různými věkovými a sociálními skupinami. Zvláštní důraz je kladen na společné aktivity celé rodiny.

2.2 Sladění rodinného a pracovního života

2.2.1 Sdílení dobré praxe a motivace zaměstnavatelů v oblasti sladování rodinného a pracovního života

- Cílem opatření je vytvořit **efektivní systém podpory** a motivačních nástrojů pro veřejnou správu a firemní sektor jako zaměstnavatele, který usnadní jejich zaměstnancům **sladování pracovního a rodinného života**.
- K naplnění tohoto cíle přispějí zejména opatření podporující místní a lokální ekonomiku, řešení otázky zaměstnanosti v regionu a omezení nutnosti dojíždění za prací. Důležitou roli hraje také **podpora flexibilních forem zaměstnání** – například zkrácených úvazků, dohod o provedení práce (DPP) a dohod o pracovní činnosti (DPČ), pružného rozvržení pracovní doby či možnosti práce z domova. Snahou všech těchto opatření je umožnit zaměstnancům lépe sladit pracovní povinnosti s rodinným životem a získat více času pro své blízké.

2.2.2 Ocenění společensky odpovědného podnikání

- Záměrem tohoto opatření je dlouhodobě **oceňovat podnikatelské subjekty a organizace**, které napomáhají k rozvoji zdravé občanské společnosti v kraji. Může jít například o podporu dobrovolnictví, péči o zaměstnance nebo rodiny. Tímto způsobem se posiluje kultura společenské odpovědnosti v regionu.

2.2.3 Podpora zaměstnávání osob znevýhodněných na trhu práce

- Cílem opatření je **posílit pracovní uplatnění osob**, které jsou v důsledku své životní nebo rodinné situace znevýhodněné na trhu práce. A zároveň vytvořit motivační a podpůrné prostředí pro zaměstnavatele, kteří jsou ochotni tyto osoby zaměstnávat.
- Podpora bude směřována nejen k jednotlivcům, kteří péčí o člena rodiny nebo v důsledku specifických rodinných podmínek čelí překážkám v pracovním uplatnění, ale také k organizacím a firmám, které aktivně hledají cesty, jak tyto osoby začlenit do pracovního procesu.

2.3 Podpora místního společenství

2.3.1 Podpora spolkového života v obcích

- Cílem opatření je **podporovat obce v aktivním rozvoji** a posilování místního společenství. Klíčovou roli zde hraje škola jako integrální součást obce i spolkový život, které společně přispívají k vytváření soudržné, bezpečné a aktivní komunity.
- Systémová podpora spolkové činnosti, mimoškolního vzdělávání a dobrovolnictví je nedílnou součástí **budování živého a soudržného místního společenství**. Neziskové organizace a spolky včetně rodinných, mateřských a dobrovolnických center jsou důležitými aktéry, kteří rozvíjejí komunitní vazby a mají vliv nejen na své členy, ale i na celou obec a okolí.

2.3.2 Otevřený a přívětivý veřejný prostor

- Cílem tohoto opatření je **systémové vytváření příznivých podmínek pro rodinný život ve veřejném prostoru**, podpora bezbariérovosti a péče o kvalitní životní prostředí v širším slova smyslu – tedy nejen v ekologickém, ale i sociálním a komunitním kontextu.
- Opatření navazuje na **Krajský plán vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením** a reflektuje principy **rovnosti přístupu, začlenění a podpory aktivního života** pro všechny bez rozdílu věku, zdravotního stavu či sociální situace.

2.3.3 Metodická podpora dostupného bydlení v obcích

- Pardubický kraj v **oblasti podpory bydlení** spolupracuje s obcemi při zajišťování potřeb rodin. Pro obce vytváří metodické zázemí. Na základě zkušeností z praxe kraj aktivně přenáší podněty na celostátní úroveň, aby nastavení podpory dostupného bydlení lépe odpovídalo potřebám místních komunit. Cílem těchto aktivit je zlepšit dostupnost a stabilitu bydlení pro rodiny v kraji.

- V návaznosti na nově schválený **zákon o podpoře bydlení** č. 175/2025 Sb. je třeba se zaměřit na nově definovanou roli kraje v této oblasti. Tu lze shrnout jako koordinační, evidenční, rozhodovací, kontrolní a metodickou. Krajský úřad je klíčovým článkem mezi státem, poskytovateli podpůrných opatření a obcemi. Zajišťuje, aby podpůrná opatření byla poskytována efektivně, v souladu se zákonem a v potřebné kvalitě.

2.4 Koordinace krajské rodinné politiky

2.4.1 Mapování potřeb rodin na území kraje

- **Mapování potřeb rodin** na území kraje představuje soubor aktivit pro zajištění relevantních a cílených dat v oblasti rodinné politiky. Jde o systematické zjišťování a vyhodnocování aktuálních potřeb, problémů a očekávání rodin v různých životních situacích napříč regionem. Tento proces může probíhat prostřednictvím dotazníkových šetření, rozhovorů, komunitních setkání nebo analýzy dostupných dat. Výsledky mapování slouží jako základ pro plánování a přizpůsobování podpůrných opatření tak, aby skutečně odpovídala realitě života rodin v kraji a reflektovala jejich potřeby.

2.4.2 Systémová podpora prorodinných aktivit

- V Pardubickém kraji již funguje **dotační systém na podporu prorodinných aktivit**, který je realizován prostřednictvím několika programů a zaměřuje se na různé cílové skupiny a oblasti podpory.

Tento systém je průběžně vyhodnocován s cílem zajistit, aby jednotlivé dotační tituly **reálně odpovídaly potřebám rodin v kraji**, vzájemně se **doplňovaly**, **navazovaly na sebe** a směřovaly ke **společným strategickým cílům** rodinné politiky.

Za efektivní koordinaci těchto aktivit zodpovídá **koordinátor krajské rodinné politiky**. Díky této koordinaci je možné **posilovat provázanost různých forem podpory** (finanční, informační, vzdělávací, komunitní) a naplňovat cíle krajské **koncepce rodinné politiky** systematicky a efektivně.

2.4.3 Zvýšení informovanosti rodin

- Cílem opatření je zajistit, aby rodiny měly **přístup k přehledným, srozumitelným a aktuálním informacím**. A rovněž přehled nejen o dění v kraji, ale i o dostupných možnostech podpory, službách a aktivitách, které mohou využít v různých životních situacích.
- Informovanost je důležitým předpokladem pro to, aby rodiny dokázaly včas reagovat na vzniklé potřeby a využily dostupné zdroje pomoci a podpory.
- Aktivní komunikací dostupných služeb a aktivit je možné **předcházet zhoršování životních situací**, zkrátit cestu k pomoci a posílit důvěru rodin ve veřejný systém podpory.

2.4.4 Meziresortní spolupráce v oblasti krajské rodinné politiky

- **Meziresortní spolupráce** představuje klíčové opatření Pardubického kraje pro efektivní koordinaci a naplňování cílů rodinné politiky napříč různými oblastmi a odbory krajské správy. Velký důraz je kladen na oblast **duševního zdraví**, kde se meziresortní tým věnuje prevenci, podpoře duševní pohody a včasné intervenci, což výrazně přispívá ke stabilitě rodinného prostředí.
- Důležitou součástí spolupráce je rovněž **rozvoj multitýmů** složených z odborníků různých profesí, kteří společně řeší komplexní situace rodin s rozmanitými potřebami. Tyto týmy napomáhají lepší koordinaci služeb tak, aby byla podpora pro rodiny co nejdostupnější a neúčinnější. Celkově tak meziresortní spolupráce umožňuje efektivnější využívání zdrojů a pružnější přizpůsobení pomoci skutečným potřebám rodin v Pardubickém kraji.

III.

Podpora a pomoc rodinám v nepříznivé životní situaci

Nepříznivá životní situace může postihnout jednotlivce i celou rodinu. Její dopady se obvykle promítají na všechny její členy. Taková situace může vzniknout z různých důvodů – v důsledku vnitřního vývoje v rodině (například ztráta zaměstnání, sociální vyloučení) nebo kombinací obou těchto faktorů.

Vzhledem k rozmanitosti příčin i dopadů je nezbytné vytvářet širokou škálu podpůrných opatření, která dokážou pružně reagovat na konkrétní potřeby rodin a poskytnout jim účinnou pomoc při řešení náročné situace.

Zásadní roli v efektivní pomoci hraje meziresortní spolupráce – spolupráce napříč odbory, institucemi a organizacemi, které se na pomoci rodinám podílejí. Jen díky propojení sociální, zdravotní, školské i komunitní podpory lze zajistit komplexní, koordinovaný a funkční systém pomoci rodinám v těžké životní situaci.

3.1 Dostupnost zdravotních a sociálních služeb

3.1.1 Dostupná a kvalitní zdravotní péče

- Cílem opatření je zajistit, aby zdravotní péče byla **dostupná, kvalitní a efektivě navázaná na preventivní činnost** v oblasti péče o zdraví obyvatel – především dětí, rodičů a osob v náročné životní situaci.
- Významnou roli hraje **zajištění sítě základních zdravotnických profesí**, jako jsou pediatři, praktičtí lékaři, stomatologové, psychologové a psychoterapeuti, jejichž nedostatek je v některých regionech citelný.
- Dostupnost zdravotní péče je vnímána v širokém slova smyslu – **místní (geografická) dostupnost, časová dostupnost** (objednací lhůty, pohotovost), **finanční dostupnost**, ale i **srozumitelnost, přístupnost informací a komunikace** se zdravotníky (jazyková, kulturní, komunikační bariéra apod.).

3.1.2 Rozvoj terénních, ambulantních a pobytových služeb ve zdravotnictví a v sociálních službách

- Záměrem tohoto opatření je **podpořit rozvoj a zajištění dostupnosti terénních, ambulantních i pobytových zdravotních a sociálních služeb** zaměřených na potřeby jednotlivců i rodin.
- Součástí opatření je spolupráce s poskytovateli zdravotní péče na koordinaci a provázanosti služeb, které umožní rodinám využívat zdravotní i podpůrné intervence včas a přímo v rodinném prostředí. Tento přístup posiluje prevenci zhoršení zdravotního stavu, snižuje potřebu hospitalizací a podporuje dlouhodobou kvalitu života celé rodiny.
- Opatření týkající se rozvoje **terénních, ambulantních a pobytových služeb v sociálních službách** budou naplňována primárně prostřednictvím plnění schváleného **střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb**, který definuje žádoucí směr rozvoje sociálních služeb na území Pardubického kraje. Je také určující pro tvorbu sítě sociálních služeb a její financování.

3.2 Podpora péče v přirozeném prostředí

3.2.1 Podpora pečujících osob

- Neinstitucionalizovaná, tedy **neformální péče poskytovaná v domácím prostředí** rodinou či blízkým okolím, představuje základní, přirozený a zároveň nejméně nákladný způsob podpory seniorů, osob se zdravotním postižením, chronicky nemocných i dalších lidí odkázaných na pomoc druhých. **Neformálním pečujícím** je každý, kdo se stará o stárnoucí rodiče, hendikepované či nemocné dítě, partnera nebo jiného člena domácnosti. Tito lidé potřebují podporu, sdílení zkušeností i možnost si od péče odpočinout s jistotou, že o jejich blízké je dobře postaráno. Rostoucí význam této péče ukazuje nutnost systematicky budované sítě pomoci, k níž patří rozvoj odlehčovacích a dalších služeb pro děti i dospělé, vznik poradenských center, dostupnost svépomocných skupin a podpora vzdělávání pečujících.

3.2.2 Podpora péče o ohrožené děti

- **Transformace péče o ohrožené děti** je dlouhodobým procesem, jehož cílem je zajistit dětem vyrůstajícím mimo vlastní rodinu prostředí co nejvíce podobné běžnému rodinnému životu. V rámci tohoto přístupu dochází k **postupnému opouštění tradičních ústavních zařízení** a ke stěhování dětí do bytů nebo rodinných domů, kde mají větší míru soukromí, individuální péči a přirozené sociální vazby. Tento model podporuje lepší začlenění do společnosti a přispívá k úspěšnějšímu **přechodu dětí do samostatného života v dospělosti**. Cílem transformace je, aby všechny děti vyrůstaly v prostředí, které odpovídá jejich potřebám a právům, a poskytovalo jim bezpečí, stabilitu i individuální podporu.
- Kromě transformace pobytových zařízení pro děti podporuje Pardubický kraj také **rozvoj pěstounské péče**. Cílem je zajistit dětem, o které se jejich biologičtí rodiče z různých důvodů nemohou nebo nedokážou postarat, **bezpečné a kvalitní zázemí v rodinném prostředí**. Díky tomu se minimalizuje potřeba jejich umístování do ústavní péče nebo prodlužování pobytu v těchto zařízeních.
- K tomuto tématu byla vypracována **Strategie pěstounské péče Pardubického kraje**. Ta se zaměřuje na zkvalitnění procesů v oblasti pěstounské péče a na kampaň k vyhledávání nových pěstounských rodin. Opatření proto cílí mimo jiné i na **osvětovou a propagační činnost** v oblasti pěstounské péče mezi laickou veřejností a na rozvoj procesů, které jsou pro poskytování pěstounské péče nezbytné.

3.3 Prevence rizikového chování v rodinách

3.3.1 Podpora komunitního života

- Toto opatření vychází z poznatku, že **komunity** – pokud mají k dispozici odpovídající podporu ze strany odborných služeb a samosprávy – **dokážou samy účinně čelit vzniku mnoha rizikových jevů**. Předpokladem je, aby se jednotlivci s komunitou ztotožňovali, aktivně se zapojovali do jejího života a sdíleli její hodnoty.
- Cílem opatření je **minimalizovat rizika vzniku problémů**, jako je sociální vyloučení, závislosti, kriminalita či zhoršení zdravotního stavu. A to podporou sociálního začleňování, rozvoje životních dovedností a posilování mezilidských vztahů v rámci komunity.

3.3.2 Cíleně zaměřená prevence

- Toto opatření se zaměřuje na **rizikové jevy**, které se ve společnosti objevují dlouhodobě a ohrožují nebo negativně ovlivňují široké skupiny obyvatel kraje. Patří sem například bezdomovectví, různé formy závislosti, zadluženost, sociální izolace, rizika spojená s užíváním digitálních technologií a sociálních sítí, šikana či domácí násilí. Součástí opatření je **podpora služeb zaměřených na prevenci**, například v oblasti finanční gramotnosti.
- Významnou roli v oblasti prevence, zejména u dětí, hrají **školy**. Jsou často prvním místem, kde je možné problémy včas rozpoznat a pomoci je řešit. Mnohé školy však čelí celostátnímu problému nedostatku kvalifikovaného personálu, zejména školních psychologů. Tato situace jim často neumožňuje zajistit potřebnou odbornou pomoc, přestože by o ni měly zájem.
- Jedním z klíčových prvků tohoto opatření je též **podpora vzniku dalších multidisciplinárních týmů** zaměřených na prevenci v oblasti duševního zdraví dětí. Tyto týmy by měly postupně vzniknout ve všech okresech kraje a poskytovat odbornou péči přizpůsobenou individuálním potřebám dětí. Jejich úkolem bude také efektivní sdílení informací, rychlé vyhodnocení situace, a to tak, aby potřebná podpora byla zajištěna dítěti co nejdříve.

Vybrané ukazatele z analytické části koncepce

Demografické, ekonomické a společenské tendence života rodin v Pardubickém kraji

Následující přehled uvádí hlavní východiska, která se promítla do návrhové části koncepce. Představujeme zde klíčové demografické, sociální a ekonomické tendence života rodin v Pardubickém kraji. V přehledu jsou využita data převážně ze zdrojů Českého statistického úřadu (ČSÚ) až do roku 2023 (data z let 2024 a 2025 nebyla, až na výjimky, ke dni vydání koncepce k dispozici). Veškeré informace jsou uvedeny podrobně v úplném znění koncepce na webu www.krajprorodinu.cz a www.pardubickykraj.cz.

Shrnutí základních tendencí života rodin v Pardubickém kraji

- Populace **stárne**. Po roce 2035 by měli senioři tvořit již více než čtvrtinu obyvatel kraje.
- V souvislosti se stárnutím populace **roste potřeba péče o seniory v rodinách a potřeba odpovídajících kapacit pomáhajících institucí**.
- **Počty narozených dětí** dosahují v posledních letech **nejnižších hodnot v dlouhodobém srovnání**, což je dáno vstupem populačně slabých ročníků žen do reprodukčního období i nízkým průměrným počtem narozených dětí připadajících na jednu ženu.
- **Téměř polovina dětí se rodí neprovdaným matkám**.
- **Roste počet domácností jednotlivců**. Ve struktuře domácností se projevuje odkládání vstupu do manželství do pozdějšího věku, resp. nahrazování manželství nesezdaným soužitím či preference života bez partnera (tzv. single). Působí zde vlivy demografické (včetně stárnutí populace a prodloužení délky života), ekonomické i společenské.

- V dlouhodobém pohledu **roste počet obyvatel Pardubického kraje především zásluhou zahraničního stěhování**. K výraznému migračnímu přírůstku došlo v kraji v letech 2022–2024 (v úhrnu o 19 tis. osob), a to zejména v souvislosti s příchodem válečných uprchlíků z Ukrajiny. Podle projekce obyvatelstva **do roku 2080 by se měl počet obyvatel v kraji z důvodu převahy počtu zemřelých nad narozenými snížit**.
- **Počty dětí vstupujících do vzdělávacího systému se v následujících 10 letech nebudou zvyšovat**.
- V mezikrajském srovnání se kraj (i v návaznosti na odvětvovou strukturu zaměstnanosti) vyznačuje **nadprůměrným podílem osob se středním vzděláním bez maturity**, dlouhodobě podprůměrný je v kraji podíl vysokoškolsky vzdělaných osob.
- **Z hlediska postavení v zaměstnání tvoří v kraji největší podíl zaměstnanci** (87,2 % v roce 2023, což je druhý nejvyšší podíl mezi kraji, absolutně 215 tis. os.).
- **Podíl nezaměstnaných osob je v kraji dlouhodobě pod celostátním průměrem**. Zároveň se však kraj vyznačuje **podprůměrnými mzdami** a v souvislosti s tím i v průměru nižšími **starobními důchody**.
- S ohledem na **nadprůměrnou** (více než desetiprocentní) **inflaci** v letech 2022 a 2023 **příjmy domácností** i přes svůj nominální růst **reálně (po započtení vlivu růstu cen) klesly**. V roce 2023 reálného růstu svých příjmů dosáhly jen domácnosti důchodců (zejména vlivem valorizace důchodů), reálný pokles příjmu zaznamenaly úplné i neúplné rodiny s dětmi. V roce 2024 **více než čtvrtina domácností vycházela s příjmem s obtížemi** až s velkými obtížemi.
- Do popředí se dostává **problematika duševního zdraví** dětí a mládeže, seniorů i osob v produktivním věku (včetně různých forem **závislosti**).

Demografický vývoj

- K 31. 12. 2024 žilo v Pardubickém kraji **530,5 tisíc obyvatel včetně cizinců** (čtvrtý nejnižší počet obyvatel mezi kraji ČR), což představuje **druhý nejvyšší počet obyvatel od vzniku kraje** v roce 2000. K navýšení počtu obyvatel došlo v kraji v souvislosti s imigrační vlnou z válkou zasažené Ukrajiny. Ve 38 městech kraje žily ke konci roku 2024 tři pětiny krajské populace (61% podíl městského obyvatelstva byl mezi kraji Česka pátý nejnižší).
- Již od roku 2011 **kraj ztrácí obyvatele tzv. vnitřní migrací** (přes hranici kraje v rámci ČR).
- **Přirozeným pohybem obyvatel** (rozdíl počtu narozených a zemřelých) **ubýlo v kraji v poslední dekádě 5,5 tisíce obyvatel**. V letech 2020 a 2021 stál v pozadí přirozeného úbytku zejména vysoký počet zemřelých v souvislosti s epidemií covidu-19, v následujících letech byl záporný přirozený přírůstek primárně důsledkem nízkých počtů narozených dětí.

- **Obyvatelstvo kraje, obdobně jako populace celé ČR, dlouhodobě stárne**. Tento proces dočasně zbrzdila migrační vlna uprchlíků z Ukrajiny. V roce 2024 připadalo v kraji na 100 dětí do 15 let 135 seniorů starších 65 let (v roce 2018 to bylo 126 seniorů). Průměrný věk obyvatel kraje v roce 2024 dosáhl 43,2 let (čtvrté nejnižší místo mezi kraji). Za posledních 10 let zestárla obyvatelstvo kraje o 1,5 roku. Děti do 15 let ke konci roku 2024 tvořily 15,7 % populace kraje, obyvatelé v produktivním věku (15–64 let) 63,2 % a senioři nad 65 let 21,2 %.
- **Ke konci roku 2024 žilo na území Pardubického kraje 40 tis. cizinců** (tj. 7,5 % krajské populace), což představuje druhý nejvyšší počet za dobu existence kraje (maximální počet cizinců byl v kraji v roce 2022 v souvislosti s příchodem válečných uprchlíků z Ukrajiny). V kraji byli nejpočetněji zastoupeni občané Ukrajiny (63,8 % všech cizinců v kraji), Slovenska (9,6 %), Vietnamu (4,5 %), Rumunska (3,5 %), Mongolska (3,2 %) a Bulharska (3,0 %).
- Roční počty živě **narozených dětí** v Pardubickém kraji v uplynulé dekádě kolísaly, maximum (5,7 tis. živě narozených dětí) bylo evidováno v roce 2019. K výraznému **snížení počtů narozených dětí** došlo v kraji (i na úrovni celé ČR) v letech 2022 až 2024. V roce 2024 se v Pardubickém kraji živě narodilo 4,2 tis. dětí (meziročně o 315 dětí méně), nejméně od vzniku kraje. Na počátku 90. let 20. století se v kraji rodilo přes 6 tis. dětí ročně.
- **Téměř polovina dětí se rodí mimo manželství** (48,0 % v kraji v roce 2024). Na počátku 90. let 20. století podíl dětí narozených neprovdaným matkám v kraji nedosahoval ani jedné desetiny. Podíl dětí narozených mimo manželství narůstal v Pardubickém kraji každoročně až do roku 2018 (48,9 % představuje dosud nejvyšší podíl), v posledních pěti letech hodnoty kolísaly.
- Své **první dítě** rodily ženy v kraji v roce 2024 v průměru ve 28,7 letech, což byla hodnota 0,3 roku pod průměrem ČR. Za posledních deset let vzrostl průměrný věk prvorodiček v kraji o necelý jeden rok, ve srovnání s počátkem 90. let 20. století jsou matky při prvním porodu starší přibližně o sedm roků.
- Úhrnná plodnost v kraji mezi lety 1991 a 2001 klesla z 1,91 na 1,13 dítěte na jednu ženu (k zajištění prosté reprodukce je přitom třeba dosažení hranice 2,1 dítěte na ženu). Následoval (přes meziroční výkyvy) postupný nárůst až na 1,85 narozených dětí na jednu ženu v kraji v roce 2021. V následujících letech se **úhrnná plodnost žen výrazně snížila** a hodnota **1,44 dítěte na jednu ženu** (třetí nejvyšší hodnota mezi kraji) **v roce 2024 představovala minimum za posledních osmnáct let**. Nejvyšší intenzitou plodnosti se v roce 2024 v kraji vyznačovaly ženy ve věku 27 až 30 let, přitom na začátku 90. let 20. století to byly ženy 20 až 23leté.
- Podle dat sčítání lidu v roce 2021 byly mezi 212,4 tis. ženami ve věku 15 a více let se zjištěným počtem dětí v Pardubickém kraji **nejvíce zastoupeny ženy se dvěma dětmi (45,6 %)**. Přibližně pětina žen byla bezdětných, 15,9 % mělo jedno dítě a 18,1 % představovaly ženy se třemi a více dětmi. Na 1 000 žen ve věku 15 a více let se zjištěným počtem dětí připadalo 1 670 dětí (třetí nejvyšší hodnota mezi kraji).

- U všech stupňů vzdělání měly podle výsledků sčítání lidu 2021 ženy nejčastěji dvě děti (výjimkou jsou ženy bez vzdělání a ženy pouze se základním vzděláním vč. neukončeného, mezi nimiž je nejvyšší zastoupení bezdětných). **Ženy s vyšším vzděláním mají v průměru méně dětí.** Nejvyšší hodnota ukazatele plodnosti byla v roce 2021 zjištěna u žen se středním vzděláním bez maturity vč. vyučených.
- **Střední délka života (naděje dožití) se dlouhodobě prodlužuje, a to rychleji u mužů.** Pozitivní trend byl narušen v roce 2020 a 2021 pandemií covidu-19. Od roku 2001 vzrostla v Pardubickém kraji naděje dožití při narození u mužů o 4,5 roku na **77,4 let** a u žen rovněž o 4,5 roku na **83,4 let**. Muž ve věku 65 let v kraji měl před sebou ještě 17,1 let života, stejně stará žena 20,8 let. **Bez zdravotního omezení (střední délka života ve zdraví) mají podle posledních dostupných dat za ČR v roce 2023 muži ve věku 65 let naději prožít ještě 7,4 roku a ženy 7,8 roku.**
- **Potrátovost v kraji vykazovala (stejně jako v celé ČR) klesající trend** již od počátku 90. let, což souvisí také s vyšší mírou užívání hormonální antikoncepce. Roční počty potratů se v Pardubickém kraji v poslední dekádě pohybovaly v průměru okolo 1,3 tis., z toho představovala přibližně polovinu umělá přerušení těhotenství. Potrátovost v kraji dlouhodobě patří k nejnižším v mezikrajském srovnání.
- Roční počty sňatků se v Pardubickém kraji (i v celé ČR) snižovaly od počátku 90. let 20. století v souvislosti se změnami v populačním klimatu, ke kterým po roce 1989 došlo. Vůbec **nejméně sňatků bylo v kraji evidováno v letech 2013 a 2024, a to 2,1 tis.** (počátkem 90. let minulého století bylo přitom v kraji uzavíráno v průměru 3,5 tis. sňatků ročně). Přibližně tři čtvrtiny ženichů i nevěst vstupují do manželství poprvé. **Průměrný věk při prvním sňatku** v roce 2024 dosáhl 33,8 roku u mužů a 30,9 roku u žen. Na přelomu tisíciletí tvořily nevěsty mladší 25 let přibližně polovinu, v roce 2024 to byla zhruba desetina. Naopak zastoupení nevěst nad 35 let vzrostlo v tomto období z 12 % na více než třetinu.
- Počty rozvodů v kraji klesaly dlouhodobě od 90. let minulého století z hodnot okolo 1,4 tis. rozvodů ročně až pod hranici jednoho tisíce v letech 2021 až 2023. V roce 2024 bylo v kraji rozvedeno 1 024 manželství. Dlouhodobě se přibližně 80 % rozvodů týká mužů a žen, kteří ukončují své manželství poprvé. **Pardubický kraj se řadí ke krajům se spíše nižší intenzitou rozvodovosti.** Při setrvání měř rozvodovosti roku 2023 by v kraji skončilo rozvodem 35,8 % manželství (poslední dostupný údaj). Průměrná délka trvání manželství při rozvodu se s menšími výkyvy prodlužuje, podle posledního dostupného údaje z roku 2023 dosáhla v kraji 13,9 roku (o 0,7 roku více ve srovnání s rokem 2014).
- **Podíl rozvodů manželství s nezletilými dětmi v kraji dlouhodobě převyšuje republikový průměr.** V roce 2024 tvořily v kraji 58,2 % ze všech rozvodů. Ve většině rozvedených manželství s nezletilými dětmi v kraji žily dvě děti (49,3 % v roce 2024). Tři a více dětí mělo v roce 2024 celkem 7,6 % rozvádějících se rodin. **Dle dostupných údajů roku 2023 se v kraji rozvod dotkl více než osmi set nezletilých dětí.**
- **Podle výsledků projekce obyvatelstva** (vydané ČSÚ v prosinci 2024) **by se měl počet obyvatel v Pardubickém kraji do roku 2080 snížit o téměř 80 tisíc na 452 tisíc osob.** Hlavním důvodem poklesu v tomto období bude ztráta

obyvatel přirozenou měrou (převaha počtu zemřelých nad narozenými) o více než 140 tisíc osob. Zahraniční migrace by naopak mohla kraji do roku 2080 zajistit přírůstek převyšující 60 tisíc osob.

- **Populace kraje bude nadále stárnout,** předpokladem je i prodlužující se naděje dožití. Po vstupu silných populačních ročníků narozených v 70. letech 20. století do věkové kategorie 65letých a starších dojde k výraznému nárůstu indexu stáří. **Na přelomu 30. a 40. let by mělo na 100 dětí mladších 15 let v kraji připadat již více než 200 seniorů.**

Vzdělání a vzdělávání

- Podle výsledků Výběrového šetření pracovních sil ČSÚ zjišťujeme ve struktuře osob ve věku 15 a více let podle nejvyššího dosaženého vzdělání v roce 2023 v kraji 14,3% zastoupení osob se **základním vzděláním a bez vzdělání** (61 tis. osob). Podíl osob se středním vzděláním bez maturity činí 35,9 %. **Středoškolačci s maturitou** zaujímali v roce 2023 v kraji 33,9 %. Podíl **vysokoškolsky vzdělaných osob** včetně absolventů vyšších odborných škol je v kraji 15,8 % (při 20,8% celorepublikovém podílu).
- **Vzdělanost populace roste rychleji u žen.** V roce 2023 mělo v kraji vysokoškolské vzdělání 17,7 % žen ve věkové kategorii 15+ (38,8 tis.), mezi stejně starými muži činil podíl vysokoškolaček 13,9 % (28,9 tis.). Vyšší podíl vysokoškolaček oproti vysokoškolačům je v kraji patrný v posledních deseti letech.
- Obsazenost škol nižších stupňů je do značné míry ovlivněna vývojem porodnosti. Za posledních dvacet let měly **mateřské školy** v kraji nejvíce dětí ve školním roce 2014/2015, a to 19,1 tis. dětí (o 1,1 tis. více než ve školním roce 2024/2025), poté zde dětí pomalu ubývalo. Vývoj se začal obracet až se školním rokem 2021/2022 (meziroční nárůst o téměř 80 dětí), ve školním roce 2022/2023 pak došlo k meziročnímu navýšení počtu dětí v mateřských školách v kraji o více než pět set (zejména v souvislosti s umístěním dětí z válkou postižené Ukrajiny). V následujících dvou letech již počet dětí v mateřských školách v kraji klesal (na 18,0 tis. ve školním roce 2024/2025).
- Kromě mateřských škol bylo v kraji v červnu 2025 evidováno 88 **dětských skupin** s celkovou kapacitou 1 182 míst pro děti ve věku od 6 měsíců do zahájení povinné školní docházky.
- Mezi školními roky 2010/2011 a 2022/2023 se počet žáků **základních škol** v kraji každoročně zvyšoval, přičemž v tomto období vzrostl o 8,5 tis. na 49,5 tis. ve školním roce 2022/2023. Dlouhodobě nejvyšší meziroční nárůst počtu žáků ve školním roce 2022/2023 (v kraji o 1,9 tis., tj. o 4,1 %) souvisel zejména s příchodem žáků z válkou postižené Ukrajiny. Nad hodnotou 49 tis. se počet žáků na základních školách v kraji držel i v následujících dvou letech (49,2 tis. ve školním roce 2023/2024, resp. 49,3 tis. v roce 2024/2025).
- Na **středních školách** v kraji mezi školními roky 2019/2020 a 2024/2025 studentů každoročně poměrně výrazně přibývalo, počet studentů denního studia zde v tomto období vzrostl o 3,9 tis. na 25,0 tis. ve školním roce 2024/2025.

- Oproti značnému vlivu na růst počtu žáků základních škol měl počet studentů z Ukrajiny na střední školství menší vliv (ve školním roce 2023/2024 studovalo na středních školách v kraji – kromě konzervatoří – 441 ukrajinských studentů, což činilo 1,75 % z celkového počtu středoškolských studentů).
- V akademickém roce 2024/2025 studovalo **vysokou školu** 12,3 tis. osob s **trvalým bydlištěm v Pardubickém kraji** (meziročně téměř o 100 osob více). V posledních dvou letech mírně vzrostl i **počet studujících vysokou školu v kraji** (bez ohledu na místo bydliště), a to na 7,0 tis. v akademickém roce 2024/2025 (zahrnutí studenti Univerzity Pardubice i detašovaných pracovních vysokých škol se sídlem v jiných krajích).
- Podle výsledků projekce by měl počet obyvatel mladších 30 let v kraji **postupně klesat** ze současných přibližně 165 tisíc (31 % populace kraje), na přibližně 114 tis. v roce 2080 (což je 25 % odhadovaného počtu obyvatel). V nejbližších deseti letech (do roku 2035) by mělo při projekci předpokládané stagnaci počtu **narozených** v kraji ubývat dětí ve věku docházky do **mateřských škol** (2–5 let). Snižovat by se měly i počty dětí ve věku, kdy navštěvují první stupeň ZŠ (6–10 let), mírně by se měl snížit také počet dětí ve věku odpovídajícímu **druhému stupni ZŠ** (11–15 let). Pouze minimálně by měl vzrůst do roku 2035 počet osob ve věku **středoškolského vzdělávání** (16–19 let). Výraznější růst (přibližně o 15 %) je očekáván u osob ve věku **vysokoškolského vzdělávání** (20–24 let). Počet mladých osob (ve věku 25–29 let) **vstupujících na trh práce** by se měl do roku 2035 zvýšit přibližně o desetinu.

Ekonomická aktivita

- V roce 2023 tvořilo **pracovní sílu** v kraji v průměru 251,4 tis. osob; z nich bylo 98,1 % **zaměstnaných** (246,6 tis. osob) a 1,9 % **nezaměstnaných** (4,8 tis. osob), což byla čtvrtá nejnižší průměrná roční obecná míra nezaměstnanosti mezi kraji.
- Na změny v počtu osob tvořících pracovní sílu (úhrn počtu zaměstnaných a nezaměstnaných) měl v posledních letech vliv příchod válečných uprchlíků z Ukrajiny i metodické změny spojené s přechodem na nové váhové schéma ve Výběrovém šetření pracovních sil ČSÚ, které je hlavním zdrojem dat o ekonomické aktivitě populace.
- V roce 2023 dosahoval v kraji počet osob **mimo pracovní sílu** ve věku 15 a více let (studenti, nepracující starobní důchodci, invalidní osoby, osoby na rodičovské dovolené) 176 tisíc.
- **Pracovní síla nadále stárne.** Od roku 2020 se podíl osob ve věku 15 až 29 let na pracovní síle v kraji pohybuje pod hranicí 15 % (při 25% podílu o dvacet let dříve). Zastoupení osob 60letých a starších na pracovní síle naopak trvale roste, přičemž v roce 2023 v kraji dosáhlo 10,0 % (ještě před dvěma dekádami se pohybovalo kolem 3 %). **Roste trend míry zaměstnanosti osob ve věku 55 až 64 let** (i ve vazbě na zvyšující se věk odchodu do důchodu).
- V souvislosti s přechodem populačně silných ročníků narozených v 70. letech minulého století do poproduktivního věku lze v budoucnu očekávat výrazný pokles počtu ekonomicky aktivních osob (ten může být zmírňován díky zahraniční migraci).

- **Ženy jsou na pracovní síle** v kraji dlouhodobě zastoupeny v průměru 43 % až 44 % s tendencí **mírného růstu** v posledních patnácti letech (44,5 % v roce 2023). Podíl žen **mezi ekonomicky neaktivními** (mimo pracovní sílu) naopak dlouhodobě mírně klesá – ze 65 % v polovině 90. let na současných 61 %. **Míra zaměstnanosti žen dlouhodobě zaostává za muži, rozdíl se však z dlouhodobého pohledu postupně snižuje**, rozdíly jsou patrné především mezi mladými lidmi do 35 let (vyšší zastoupení žen mezi osobami na rodičovské dovolené, delší studijní příprava žen na své budoucí zaměstnání).
- **Z hlediska postavení v zaměstnání tvoří největší podíl zaměstnaných osob zaměstnanci vč. členů produkčních družstev** (87,2 % v kraji v roce 2023, což je druhý nejvyšší podíl mezi kraji, absolutně 215 tis. osob). V postavení podnikatelů (tj. zaměstnavatelů a pracujících na vlastní účet) působilo v roce 2023 v kraji 12,6 % zaměstnaných osob (celkem 31 tis. osob). **Podíl podnikatelů v kraji dlouhodobě patří k nejnižším v mezikrajském srovnání** (v roce 2023 byl druhý nejnižší za Karlovarským krajem při republikovém podílu 16,3 %). **Za průměrem ČR výrazněji zaostává podíl pracujících na vlastní účet** (v roce 2023 v kraji 10,3 % všech zaměstnaných, v ČR 13,9 %).
- V roce 2023 mělo v kraji **více než jedno zaměstnání** 9,2 tis. osob (nejvíce za posledních šest let), přičemž na všech zaměstnaných se podílely 3,7 % při republikovém podílu 2,8 %. V mezikrajském srovnání se jednalo o **třetí nejvyšší podíl** s maximem v Karlovarském a minimem v Ústeckém kraji.
- Úroveň mezd mužů je dlouhodobě vyšší než úroveň mezd žen (a to i z důvodu, že **ženy častěji pracují na kratší úvazek**). **Mzdy především u mužů v Pardubickém kraji patří v mezikrajském srovnání k nejnižším** (v roce 2024 se řadily na druhou nejnižší pozici mezi kraji). To se odráží i v **podprůměrné hodnotě starobních důchodů**. Průměrná měsíční výše starobního důchodu plného bez souběhu s pozůstalostním u mužů v prosinci 2024 byla čtvrtá nejnižší mezi kraji, u žen se jednalo pátou nejnižší hodnotu (spolu s Krajem Vysočina). Kraj se dlouhodobě vyznačuje jedním z nejvyšších podílů příjemců předčasných starobních důchodů mezi všemi starobními důchodci.
- **Podíl nezaměstnaných osob je v kraji každoročně od roku 2011 pod celostátním průměrem.** V období od konce května 2020 do konce prosince 2022 měl kraj 32 měsíců v řadě nejnižší podíl nezaměstnaných osob mezi všemi kraji ČR. Podíl nezaměstnaných osob v kraji ke konci roku 2023 dosáhl 3,10 %, ke konci roku 2024 vzrostl na 3,44 %. Na pobočkách úřadu práce v kraji bylo ke konci roku 2024 registrováno celkem 12 211 uchazečů o zaměstnání. **Průměrná délka evidence uchazeče o zaměstnání na úřadu práce v kraji se od roku 2019 postupně zvyšuje** (vzrostla z 204 dní v roce 2019 na 303 dní v roce 2024). Na jednoho uchazeče o zaměstnání připadalo ke konci roku 2024 v průměru 1,1 pracovního místa. **Většina z celkového počtu volných pracovních míst na pobočkách úřadu práce v kraji je v posledních letech určena pro uchazeče, kteří nedosáhli vyššího než základního vzdělání** (74,5 % ke konci roku 2024).

Domácnosti

- V kraji i celém Česku dlouhodobě **klesá zastoupení rodinných domácností** ve prospěch domácností nerodinných. Na změny ve struktuře domácností působí **odkládání vstupu do manželství do pozdějšího věku, resp. nahrazování manželství nesezdaným soužitím** či **preferenci života bez partnera** (tzv. single). Působí zde vlivy demografické (včetně stárnutí populace a prodloužení délky života), ekonomické i společenské. Oproti sčítání v roce 2011 se v kraji i celorepublikově **snížil podíl rodinných domácností o 3,5 procentního bodu na necelých 63 %**.
- Oproti republikovým hodnotám se ve struktuře hospodařících domácností v kraji dlouhodobě projevuje **nadprůměrné zastoupení úplných rodin** (především s ekonomicky závislými dětmi ve věku 0–25 let); **podíl neúplných rodin i domácností jednotlivců naopak průměru ČR** podle výsledků sčítání lidu **nedosahuje**. Na celkovém počtu 224 265 hospodařících domácností v kraji se v roce 2021 domácnosti tvořené jednou úplnou rodinou podílely 50,7 % (113,8 tis. rodin), což byla druhá nejvyšší procentuální hodnota po Kraji Vysočina. Domácnosti tvořené jednou neúplnou rodinou (22,9 tis.) byly v kraji na všech hospodařících domácnostech při posledním sčítání zastoupeny 10,2 % (čtvrtý nejnižší podíl mezi kraji), 37,5 % připadalo na domácnosti nerodinné (jednočlenné či vícečlenné v úhrnném počtu 84 tis.). **Oproti předchozímu sčítání vzrostl počet domácností jednotlivců o 18 tis. osob** na 80,6 tisíc.
- Na jednu úplnou rodinu s ekonomicky závislými dětmi připadalo při posledním sčítání v kraji průměrně 1,72 dítěte, na jednu neúplnou rodinu s dětmi pak 1,48 dítěte. **Z celkového počtu 83 tis. ekonomicky závislých dětí v úplných rodinách jich 76 % v kraji v roce 2021 žilo v sezdaných soužitích a 24 % v nesezdaných soužitích**. Z celkového počtu téměř 20 tis. ekonomicky závislých dětí v neúplných rodinách v kraji jich 87 % žilo s matkou a 13 % s otcem.
- Jestliže v neúplných rodinách byl při posledním sčítání lidu více než třetinový podíl rodin s jedním ekonomicky závislým dítětem (35 %), v úplných rodinách nedosahoval jedné pětiny (18 %). Naopak zastoupení rodin se 2 i 3 a více dětmi bylo vyšší v úplných rodinách.
- V roce 2021 připadalo v kraji **na jednu hospodařící domácnost 2,23 členů**, což byl čtvrtý nejvyšší počet v mezikrajském srovnání (při celorepublikové hodnotě 2,15). Pro srovnání: v roce 2011 připadalo v kraji na jednu hospodařící domácnost v průměru 2,42 členů při celorepublikovém průměru 2,34.
- Z hlediska **způsobu bydlení** žilo v roce 2021 v kraji **2,9 %** hospodařících domácností z celkového počtu 224 265 **mimo byty** (nouzové bydlení, mobilní objekty, chaty, chalupy) a **0,2 %** domácností bydlelo **v zařízeních** (např. penziony pro seniory, dětské domovy, ubytovny), což v úhrnu tvoří nárůst o 2,2 procentního bodu oproti roku 2011. Ve srovnání se sčítáním v roce 2011 došlo v kraji k **navýšení podílu domácností žijících v bytech v osobním vlastnictví**.
- V roce 2022 **domácnostem reálně klesly příjmy** – v kraji o 7,3 % a v celém Česku o 6,5 % (při tehdejší roční inflaci 15,1 %), následně v roce 2023 v kraji o 2,1 % a celorepublikově o 3,1 % (při inflaci 10,7 %). V roce 2024 při 2,4% inflaci čisté peněžní příjmy domácností meziročně reálně vzrostly.

- **Měsíční náklady na bydlení** dosáhly podle zjišťování v roce 2024 v Pardubickém kraji **8 205 Kč na domácnost**. Výrazný meziroční **růst nákladů na bydlení** domácností **se projevil zejména v roce 2023** (o čtvrtinu). Na čistých peněžních příjmech domácností se náklady na bydlení v kraji při posledním zjišťování podílely 15,5 % (největší měrou za posledních sedm let) při republikovém podílu 16,6 %.

Úplné znění analytické části koncepce zahrnuje také následující témata, k nimž má Pardubický kraj zpracovány specifické strategické dokumenty, například:

- **Sociální služby:**
 - ➔ Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje
- **Zdravotnictví:**
 - ➔ Střednědobá koncepce zdravotnictví Pardubického kraje
- **Péče o duševní zdraví:**
 - ➔ Krajský plán sítě služeb pro osoby s duševním onemocněním
- **Volnočasové aktivity:**
 - ➔ Strategie rozvoje Pardubického kraje
 - ➔ Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Pardubickém kraji
 - ➔ Plán rozvoje sportu v Pardubickém kraji
 - ➔ Koncepce na podporu výkonu regionálních funkcí knihoven v Pardubickém kraji
 - ➔ Koncepce rozvoje muzejnictví Pardubického kraje

Dokumenty jsou dostupné na www.pardubickykraj.cz.

Členové regionální platformy rodinné politiky Pardubického kraje:

Ing. Pavel Šotola	náměstek hejtmána Pardubického kraje zodpovědný za sociální péči a neziskový sektor
Ing. Pavel Štefka	náměstek hejtmána Pardubického kraje zodpovědný za zdravotnictví
Josef Kozel	člen Rady Pardubického kraje zodpovědný za školství
Ing. Helena Zahálková, MBA	vedoucí odboru sociálních věcí Krajského úřadu Pardubického kraje
Mgr. Bc. Pavel Čech	vedoucí odboru zdravotnictví Krajského úřadu Pardubického kraje
Mgr. Martin Kiss	vedoucí odboru školství a kultury Krajského úřadu Pardubického kraje
Bc. Tomáš Dvořák	metodik nestátních neziskových organizací Pardubického kraje
Mgr. Kateřina Janurová	oddělení zdravotnických služeb, odbor zdravotnictví Krajského úřadu Pardubického kraje
František Moudr, DiS.	koordinátor kontrolní činnosti odboru sociálních věcí Krajského úřadu Pardubického kraje
Mgr. Eliška Rájová	koordinátor krajské rodinné politiky Pardubického kraje
Michaela Svobodová, DiS.	odbor sociálních věcí Krajského úřadu Pardubického kraje
Ing. Veronika Tichá	ředitelka Krajské správy Českého statistického úřadu v Pardubicích
Ing. Tomáš Vlasák	ředitel Regionální kanceláře pro Pardubický kraj Agentury pro podporu podnikání a investic CzechInvest
JUDr. Magdaléna Zemková, Ph.D.	ředitelka Sociálních služeb města Česká Třebová, předsedkyně krajské pobočky APSS ČR
Mgr. Vladimír Berounský	předseda Krajské rady seniorů Pardubického kraje
Ing. Miroslav Blaták	ředitel Krajské pobočky Úřadu práce České republiky v Pardubicích
Bc. Milena Brzoňová	vedoucí Klubu seniorů Svitavy
Ing. Kateřina Jindrová	koordinátorka Sítě pro rodinu

Mgr. Monika Jirásková	ředitelka Centra celoživotního vzdělávání Pardubice
Mgr. Otakar Klepárník	zakladatel společnosti Medesa s.r.o.
Mgr. Petra Lášková, MBA	ředitelka Poradny pro rodinu Pardubického kraje
Bc. Jana Machová, DiS.	ředitelka Koalice nevládek Pardubicka, z. s.
RNDr. Eva Malinová	ředitelka úřadu Krajské hospodářské komory Pardubického kraje
PhDr. Petra Novotná	ředitelka PPP a SPC Ústí nad Orlicí
Dušan Pávek, Dipl. Um.	starosta města Jevíčka, se zkušeností ředitele ZUŠ
Mgr. Adriana Sychrová, Ph.D.	sociální pracovnice, členka Katedry věd o výchově, Fakulty filozofické Univerzity Pardubice

Stálí externí odborní spolupracovníci regionální platformy:

Ing. Hedvika Fialová	vedoucí oddělení informačních služeb Krajské správy Českého statistického úřadu v Pardubicích
-----------------------------	---

Žijete v Pardubickém kraji a zajímají Vás informace, které se týkají rodiny a prorodinných aktivit? Sledujte web

www.krajprorodinu.cz

Cílí na rodiny s dětmi, náhradní rodiny, seniory a odbornou veřejnost.

NALEZNETE ZDE NAPŘÍKLAD:

Jsme také na : Kraj pro rodinu

Koncepce rodinné politiky

Text: Regionální platforma rodinné politiky Pardubického kraje

Grafická úprava a sazba: Kristýna Mrázková

Vydal: Pardubický kraj

Tisk: Tiskárna fronte s.r.o.

© Pardubický kraj, 2026

ISBN 978-80-87769-31-7

1. vydání

Pardubický kraj